

Aşağıdaki sorularımın, Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehmet Mehdi EKER tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını dilerim.

M. Rıza YALÇINKAYA
CHP Bartın Milletvekili

2009 yılına ait tarımsal destek bütçesi 5.5 milyar YTL. olarak açıklanmış, ayrılan bütçe ile tarımın ihtiyacını ve çiftçilerimizin desteklemesini beklemek şimdiden imkansızlaşmıştır. Tarım kanununun 21. maddesinde "tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde birinden az olamaz." ifadesi yer almaktadır. Yasaya uygun bir bütçe hazırlanması dahilinde, tarımsal destek bütçesinin, 2009 yılında 1.111.438 milyon YTL. olacağı tahmin edilen GSYH'nın yüzde biri olan yaklaşık 11 milyar YTL. olması gerekirken, şimdi 5.5 milyar YTL. dir.

Ürün girdi fiyatlarında oluşan artışla ezilen çiftçimize, verilmekte olan tarımsal desteklemeler yeterli değildir. 2008 yılında 2007 yılı ürün girdi fiyatlarına göre ortalama yüzde 33'lük bir artış meydana gelmiştir. 2007 yılında kilogram başına DAP gübresinin girdi fiyatı 850 kuruş iken bu fiyat 2008 yılında 1 lira 900 kuruş olmuş, artış oranı yüzde 124'dür. 2007 yılında litre başına mazot'un girdi fiyatı 2 lira 350 kuruş iken, 2008 yılında 2 lira 820 kuruş olmuş, artış yüzde 20'dir. 2007 yılında kilogram başına buğday girdi fiyatı 461 kuruş iken, 2008 yılında 560 kuruş olmuş, artış yüzde 21'dir.

Üreticinin 2007-2008 yılları arası mazot karşısındaki satın alma gücündeki değişimine baktığımızda; 2007 yılında 5 lira 150 kuruş olan fındık fiyatıyla 2.19 litre mazot alınabiliyorken, 2008 yılında 4 lira 50 kuruş olan fındık fiyatıyla 1.60 litre mazot alabilmektedir. Alım gücü yüzde 27.2 azalmaktadır. Üreticinin 2007-2008 yılları arası gübre karşısındaki satın alma gücündeki değişimine baktığımızda; 2007 yılında 5 lira 150 kuruş olan fındık fiyatıyla 6.06 kg. gübre alınabiliyorken, 2008 yılında 4 lira 50 kuruş olan fındık fiyatıyla 2.37 kg. gübre alabilmektedir. Alım gücü yüzde 60.9 azalmıştır.

2009 yılı tarım destek bütçesinde mazot destekleri için ayrılan kaynak 583 milyon YTL. olup verilen 583 milyon YTL, çiftçinin mazot gideri olan 9,5 milyar YTL.'nin yaklaşık yüzde altısını karşılamaktadır. Bu oran oldukça düşüktür.

2009 yılı bütçesinde gübre desteği için 737 milyon YTL. ayrılmış, sebze meyve için dekara 3 YTL, hububat alanları için 4.25 YTL ve endüstri bitkileri ve yağlı tohumlu bitkiler için 6 YTL. destek verilmesi uygun görülmüştür. Çay için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 98 YTL. olmasına rağmen verilen 3 YTL.lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 3'dür. Yani devlet bir dekar için 98 YTL. gübre harcaması yapan çiftçiye, destekleme karşılığı olarak 3 YTL vermektedir. Bu oldukça düşük bir orandır. Aynı şekilde buğday için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 40.2 YTL. olmasına rağmen verilen 4.25 YTL.lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 10.5'dir. Yine pamuk için bir dekada kullanılan gübre maliyeti 81 YTL. olmasına rağmen verilen 6 YTL.lik desteğin maliyeti karşılama oranı yüzde 7'dir. Diğer ürünlere de baktığımızda gübre desteğinin maliyeti karşılama oranları üzümde yüzde 4, zeytinde 3.5, fındıkta 4.6, çeltik ve mısırdaki 4, patatesteki 3, şekerpancarında 5, ayçiçeğinde 16 ve soya da yüzde 22'dir.

Rakamlardan da anlaşılacağı üzere çiftçiye verilmekte olan destekler maliyetlerin çok çok altında kalmakta, dünya da tarımda rekabet koşullarının zorlaştığı ve AB'ye uyum nedeniyle tarımsal desteklere ihtiyaç duyulan şu dönemde çiftçimiz perişan olmaktadır.

Bu nedenle;

1-Tarım kanununun 21. maddesinde "tarımsal destekleme programlarının finansmanı, bütçe kaynaklarından ve dış kaynaklardan sağlanır. Bütçeden ayrılacak kaynak, Gayri Safi Milli Hasıla'nın yüzde birinden az olamaz." İfadesi yer almaktadır. Yasaya uygun bir bütçe hazırlanması dahilinde, tarımsal destek bütçesinin, 2009 yılında 1.111.438 milyon YTL. olacağı tahmin edilen GSYH'nın yüzde biri olan yaklaşık 11 milyar YTL. olması gerekirken, şimdi 5.5 milyar YTL.dir. Tarımsal Destek Bütçesinin Kanunun emrettiği oranlarda hazırlanmamasının nedenleri nelerdir? Bu şekilde kanunları hiçe saymış olmuyor musunuz?

2-Bu şekilde hazırlanan bütçenin tarımsal destekler için yeterli olmayacağı şimdiden anlaşılmaktadır? Bu durum çiftçiye gözden çıkarmak olarak algılanabilir mi?

3-Türkiye'de üreticinin bankalara olan toplam kredi borcu 2008 Haziran ayı itibariyle 11.9 milyar YTL'ye çıkmıştır. Yani ülkenin toplam tarım bütçesi olan 5.3 milyar YTL'nin 2 katı oranında, memleketin çiftçisi bankalara borçludur. Ülke nüfusunun üçte birini oluşturan tarım kesiminde, önümüzdeki aylarda sosyal bir patlama yaşanmaması için, çiftçilerin tarımsal kredi borçlarının faizsiz olarak ertelenmesi ve KOBİ'ler gibi sıfır faizli kredi kullanabilme imkanı getirilmesi yönünde bir çalışmanız var mıdır?